

Gazeta Krakowska

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 128.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Moł. miesięcznie złotych sześć.

as, nie-
d kilku
akoby
ez

SRODA 7 Czerwca 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła potł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.	
6 27	5.	84	+11.	45.	40	Zachodni słaby	Pogoda
5 2	5.	08	+20.	08	81	Pn. Wschodni	"
10	4	49	+15.	46	86	Wschodni	Pochmurno

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Taxa ważniejszych artykułów żywności na miesiąc Czerwiec 1848 r.

Srednia cena foraliów targowych z zeszłego miesiąca.

Pszonicy celnej kosztował korzec	złp. 24 groszy 20
Żyta celnego	" 22 " 28
Wół ciężki wypadł na	" 220 " —
Wół lżejszej wagi, wypadł na	" 155 " —
Ciele w średniej cenie kosztowało	" — " —
Wieprz tłusty	" — " —
Wieprz chudy	" — " —
Skop	" — " —
Mięsa wołowego ze spaśnego bydła sprzedawanego w właściwym oddziale	funt groszy 12
tegoż z drobniejszego bydła	" " 10
Mięsa koszernego dla żydów	funt drożej 0 " —
Polędwicy wołowej	funt groszy 14
Cielęciny pięknej	" " —
Skopowiny pięknej	" " —
Wieprzowiny z skórka i słonina	" " —
też bez skórki	" " —
Słoniny świeżej czyli biłu	" " —
" świeżej grubiej	" " —
" też wyprawnej suszonej lub wędzonej	zł. — " —
Bułka lub rozek z pięknej mąki pszennej za grosz 1 ma ważyć	łut. 5
" za groszy 2	" 10
Bułka i rozek z masłem na mleku u Merkerta za grosz 1 ma ważyć	łut. —
" za groszy 2	" —
Bochenek chleba stołowego za groszy 3 ma ważyć	łut. 18
" za groszy 6	funt 1 " 4
" za groszy 12	" 2 " 8
Chleba bochenek żytniego z czystej mąki za groszy 3 ma ważyć	funt — łut. 24
" za groszy 6	" 1 " 16
" za groszy 12	" 3 " —
" za groszy 24	" 6 " —
" razowego bochenek za	

groszy 6 ma ważyć	funt 1 łut. 18
Chleba za groszy 12	funt. 3 " 4
Placek solony za grosz jeden	" — " 11
Mąki pszennej przedniej miarka czyli 8 kwart kosztuje	złp. 1 gr. 19
" bólczanęj	" 1 " 10
" średniej	" — " 28
Mąki pośledniej	zł. — g. 19
żytnęj w najlepszym gatunku	" 1 " 6
Soli centnar wagi berlińskiej	zł. 21 " —
funt płaci się po	" — " 6
Piwa marcowego trzymającego gradusów 24 Magiera, beczka 36 garncowa u piwowara	zł. 31 gr. 10, piwa takiegoż u szynkarza garniec zł. — gr. 28, kwarta gr. 7. —
należycie wystawęgo butelka kwartowa dobrze zakorkowana w piasku utrzymywana	gr. 8.
Piwa dubeltowego trzymającego 18 gradusów Magiera beczka 36 garncowa u piwowara	złp. 27. g. 20, u szynkarza garniec gr. 24.
Piwa flaszwego trzymającego 12 gradusów Magiera beczka 36 garncowa u piwowara	zł. 18 g 25, u szynkarza garniec gr. 16.
Swiec rurkowych z czystego łożu	funt złp. 1 g. 4.
ciągnionych z knotami bawelnianemi	" 1 gr. 2
Mydła dobrego tasłowego	" 26

Każdy handlujący artykułami niniejszą Taxą objętymi, powinien mieć szale i wagi lub miary sprawiedliwe, i steplem miasta opatrzone; a przekraczający przeciw powyższym przepisom, nie tylko konfiskatą, ale nadto karami policyjnemi skarconym zostanie.

Z Ces. Król. Urzędu Cyrkularnego.
Kraków dnia 31 Maja 1848 r.

(podpisano) Terlecki.

(A. N.) *Jutrzenka* umieściła artykuł bezimennego autora z Bochni pod d. 22 maja r. b. datowany. Artykuł ten rozpoczyna od napiszyczego sprawozdania o najważniejszym przedmiocie kraj obchodzącym, bo: o konstytucyi nadanej, o komitecie Bocheńskim i o gwardyi narodowej; w końcu zaś zbacza i uniża się do spraw brukowych, ogłaszając nowinę, że czterech Mieszczan z Bochni, mieli się

Więdnia w tym celu, aby w imieniu mian i tegoż cyrkułu, tenże poddać wcielaniu w życie Niemieckiej. — Jeżeli zamiarem autora wspomnianych czterech mieszczan wciągnąć w szereg dyplomatów europejskich, oszacował przeto zbyt pochlebnie tych niepoczuwających się do tak wysokiego uzdolnienia skromnych rękodzielników, nie upoważnionych bynajmniej do tego ważnego postępowania. Jeżeli przeto autor wspomnianego artykułu tak niewinną tychże podróz, w śmiesznie chciał świetle wystawić, żarcik ten poziomy nie zasługiwałby na odpowiedź, gdyby konstytucya nie dozwalała podobnegoż w żarcie odwetu. — I tak zapewne figlarny pisarz w przenośnym uniesieniu zdumiał się, jak śmiało czterech rzemieślników udać się mogło do stolicy austriackiej Monarchii, gdzie tylko wysoka kasta korzystając z prawa monopolu, może podróz odbywać w charakterze deputacyi. — Prawda jest, że ci czterech rzemieślników szczytą się zacząć postawą w emblematycznym względzie: Sprich, jako masarz, zatrudniać się może zbieraniem szczecinki na peruczki dla główek próżnych a upartych; Neuser, jako młynarz mógłby wiatraki budować i pytlować, gdyby świat nie posiadał już dosyć wietrzników, którzy jego rzemiosło czynią niepotrzebnym; Stodykiewicz jako kowal, zdoła ogniwa jedności w ogniu spajać, lecz jedynie tylko pod względem materialnym; Michnik, jako mydlarz mógłby posłużyć do oświecania i czyszczenia z brudu, ale tylko świecami i mydłem. — Dla tego zaś wszyscy w podróz się puścili, że mając nieco własnego grosza do stracenia, bez żadnej obecnej pomocy, wyjechali dla chwilowego użycia kolei żelaznej, i aby parę dni odetchnąć wiedeńskim powietrzem, nigdy zaś podróz ich nie ma wyższych zamiarów. — Wyśmiać każdego, każdemu teraz wolno; powyżsi atoli rękodzielnicy są przekonani, że z zastanowieniem myślący, nie posuwały się do napisania tak niegodnej baśni.

A U S T R Y A.

Wiedeń 2 Czerwca. Według prywatnych wiadomości z Conegliano pod d. 31 maja, feldm. Br. Welden, któren objechał całą linią połączonych armij od Werony aż do Görtz, objął komendę trzeciego korpusu armii. Nasze wojska obsadziły Piawę aż do morza i znowu aż do Visnadello rozciągnęły się, a generał Welden przedsięwziął rekognoskowanie. W Trewiso znajduje się 4ch generałów Piemontkich, gdzie także jest i Manin. Osopo i Palmanuova jeszcze się trzymają. Z całego weneckiego okręgu cofają się Neapolitańczykowie. Według wiadomości z Udine pod d. 1 b. m., ochotnicy wiedeńscy prosili generała Welden, aby ich użył do szturmowania przeciw Palmanuova. Rozkazem dziennym feldm. Welden wezwano wojsko trzeciego korpusu, aby żadnemu papieżkiemu krzyżowcowi pardonu nie dawali, gdyż takowi w Villa franca szpital napadli i austriackich chorych pomordowali. (G. w. W.)

Zasze niespokojności w koszarach z przyczyny włoskiego grenadyera, spowodowały zupełną dylokacyą wojsk po koszarach, a korpus bombardyerów i kadetów artylleryi, na zawsze ma być do Włomu-

ca przeniesiony, gdyż pomiędzy temi jedynie z całego korpusu artylleryi austriackiej rozwinęły się myśli obywatelskie. Minister wojny hr. Latour i dowodzący generał hr. Auersperg, nie sądząc się być pewnymi w swoich mieszkaniach, do koszar się przenieśli, otaczając się tysiącem bagnetów. Mówią o ucieczce hr. Montecuccoli, postawionego przez kamarillę na czele reakcyjnego gabinetu, iż tenże szlachetny hrabia w mundurze prostego grenadyera wśród kompanii tychże, Wiedeń opuścił, następnie w koszarach Jesuitenhof przywdział mundur oficera i siakrem zewnątrz miasta dostał się.

Dzienniki paryskie z 30 maja donoszą, iż hr. Nugent po otrzymaniu znacznej kłęski od lombardzkich patryotów, obserwacyjny swój korpus z 15,000, połączył z armią feldm. Radeckiego. Antonini dowodzący patryotami, utracił prawe ramie przez strzał armatni. Gdyby austriacy rzeczywiście przewagę odnieśli, to wkroczenie armii alpejskiej do Włoch, byłoby nicodowne.

Dyrektor orkiestry Fahrbach skomponował walc: Katzen-Musik-Walzer, który klasycznym jest w swoim rodzaju. Walc ten rozpoczyna się niezmierną dyssonancją, i przechodzi w tema, które się nie gra, lecz przez większą część orkiestry inuaczeniem wykonywa się. Wśród walca następuje melodia: („Es reiten drei Schneider zum Thore hinaus“) lecz w niezmiernie komiczny sposób.

(G. Wr.)

— Dnia 4 Czerwca. —

Dowiadujemy się, iż rzeczywiście całe ciało dyplomatyczne udaje się na wyraźne wezwanie do Innsbrucka. Gdy minister spraw zagranicznych nie znajduje się przy osobie J. C. Mości, powołanie to nie może mieć styczności ze stosunkami internacjonalnymi Austrii. Nie są również ani czasy, ani stosunki potemu, aby wnosić można, iż tu idzie tylko o uświetnienie ohecniej rezydencyi dworu, tym orszakiem dyplomatycznym. Wielostronnie ztąd wnoszą, że zamierzonym jest krok dotyczący osobistej stanowiska J. C. Mości, który aczkolwiek może bny, urzeczywistnieniem swoim napełniłby boleścią serca wszystkich wiernych austriaków.

Od wczoraj komitet obywatelski zaczął drukiem ogłaszać sprawozdania z swoich czynności. Na posiedzeniu onegdajszem wydano proklamacyą do ludu wiejskiego dla objaśnienia go względem tego wszystkiego co się w Wiedniu stało, i położenia końca nadzwyczajnym pogłoskom, jakie między ludem obiegają, n. p. że w Wiedniu tyle krwi rozlano, że możnaby konie w niej pławić i t. p. Następnie uchwalił komitet wysłanie do Innsbrucka deputacyi ze wszystkich stanów, dla uproszenia cesarza o jak najspieszniejszy powrót do stolicy. Gdy nakoniec znalazły się pomiędzy robotnikami indywiduala, które przekraczają granice porządku i spokojności publicznej tak, iż po kilkakroć zagrożone było niebezpieczeństwo miasta, komitet wydał proklamacyą do robotników wzywając ich, aby z pomiędzy siebie wybrali sąd honorowy i pokoju, przez któreby złe indywiduala z swego grona wydalić mogli.

Z Innsbrucka donoszą pod dniem 1 b. m., że cesarz ma w krótko przenieść się z dworem do niższej Austrii mianowicie do Pörsenbeug nad Duna-

jem. Ta wiadomość pochodzi z dobrego źródła.
(G. w. W.)

WĘGRY.

Peszt 30 Maja. X. Miłosz Obrenowicz w Agram został aresztowanym. Ban Jelachich wystął kurjera do Serbii z żądaniem wydania xięcia. Wszystkich Węgrów, i tychże zwolenników w Krocacy rozbrojono, a Illiryskie powstanie przeciw Madziarom tak w Banacie, jak i w części ziemi Siedmiogrodzkiej aż do Marmaros, organizuje się. Wytopienie Madziarów i wygonienie lub ujarznienie Niemców jest hasłem księży i emissaryuszów fanatycznych Serbów i Illiryjczyków. Kroaci dobra Węgierskie zasekwestrowali. Najwięcej na tem ucierpiał nasz pierwszy minister Bathiani. Na wezwanie królewskiego komisarza sldm. Hrabowskiego, wysłali Kroaci deputacją do ministerjum węgierskiego, która jednak następnie zażądała: 1) aby węgierskie ministerjum się rozwiązało, a nowe przez Cesarza ma być utworzone, które jednak nie w Peszcie, lecz w Wiedniu ma mieć swoje siedlisko, 2) Węgry mają Cesarzowi dostarczyć 60,000 rekrutów dla zdobycia Lombardzko-Weneckiego królestwa, 3) iż znieśli konstytucją własną, mają takową oczekiwać wspólnie z austriacką monarchią, od łaski Cesarzowskiej; 4) dyplomatyczną mową, nie ma być język madziarski, lecz niemiecki.

Pomiędzy katolickim duchowieństwem w Czechach nowe pojawiło się życie. Żądają zniesienia Celibatu, lepszego urządzenia klasztorów, równy rozdział dochodów, zniesienie łacińskiego języka przy służbie Bożej, i małżeństwo nawet nie ma być więcej sakramentem.
(G. Wr.)

CZECHY.

Praga 30 Maja. Przybyłych pociągiem kolei żelaznej Polaków i Sławian południowych przyjmowano z wielką radością i okrzykami. Przechętno zanuciono pieśń Sławiańską na nutę: „Jeszcze Polska nie zginęła.“ Potem w uroczystym pochodzie zaprowadzono gości na wyspę Zolii.
(G. w. W.)

Wiadomości zagraniczne.

PRUSSY.

Moguncya 30 Maja. Dziś przybyło 2 bataliony austriackiej piechoty z 1200 ludzi, dla wzmocnienia tutejszej załogi. Jeden batalion jest z pułku Reinera, drugi z pułku Palombini.
(G. Wr.)

Poznań 1 Czerwca. Teraz gdy się nasza prowincya cokolwiek uspokoiła, zabiegi i intrygi rossyjskie które się tyle przyczyniły do wtrącenia nas w tak miłe dla cara niesnaski i zaburzenia, coraz jaśniej i wyraźniej na jaw wychodzą. Zaszły tu wszakże krwi rozlew i scyssa między Polakami a Niemcami nie zdaje się jeszcze zadowalniać Rossyi, której agenci pracują jawnie i bez obawy nie tylko nad utrzymaniem i powiększeniem tego rozdwojenia, ale nadto wywołaniem nierozsądnych demonstracyj i nadużyć któreby z jednej strony w oczach Europy Polakom w W. Xięstwie szkodziły i wszel-

kie dla nich sympatyje stłumiły, z drugiej zaś, nienawisć Polaków ku Niemcom wzmożły. Od kilku już dni obiegała w naszej okolicy pogłoska, jakoby xiąże Leuchtenberski, niby na króla Polskiego przez cara naznaczony, obok nadania Polsce własnej konstytucyi, miał zaszczycić Poznań 1 Czerwca swojemi odwiedzinami, że przy tój sposobności miał się odbyć uroczysty pochód z chorągwiami rossyjskimi przed hotel xięcia i obwołaniem go królem Polskim i t. p. Wieść ta powszechna w prostym ludzie znajdowała wiarę, co spowodowało tutejszą komendanturę, podobno na wniosek kilku zacnych Polaków chcącym zapobiedz nowym kollizjom, do wydania odezwy wzbraniającej wszelkich publicznych obchodów. Podczas gdy tak lud prosty zwodzono, usiłowano również pomiędzy klaszą oświeconszą podburzające rozsiewać wieści, i tak w barzarze wystąpiło dwóch cudzoziemców których zdradzał akcent rossyjski, z patryotycznymi mowami; wzywając aby nie tracono odwagi, mówiąc, że nadejdzie pomoc i znaczna pomoc, że od Głogowy zbliża się 9,000 dobrze uzbrojonego i wyćwiczonego żołnierza i t. p. Wszakże najłatwowierniejsi nawet i najwięcej egzaltowani poznali się na całej kłamstwu tych bezczelności: oceniono zaraz owych ludzi i wezwano aby gdzieindziej udali się z swojemi bredniami. Jednocześnie zwrócono uwagę władzy policyjnój na te dwa indywidua które rozsiewając fałszywe pogłoski, łatwo mogą wywołać ruchy: ta wszelako odpowiedziała „że to są osoby wylegitymowane.“ Zresztą zdaje się, że tu jest cały zastęp, podobnych agentów, gdyż coraz inne pojawiają się twarze. Nie słyszeliśmy dotąd, aby który z nich doznał z strony władzy jakiegokolwiek nieprzyjemności, bojemy się bardzo, aby to tajne z Rossją porozumienie nie dało się kiedyś Niemcom a szczególnie Prusom we znaki!

Wieśniacy tutejszej okolicy zaniesli przeciw odezwie jen. Pful do ludu wiejskiego w której szlachta, duchowieństwo i lud są spotwarzane, zaskarżenie, gdzie przytoczywszy powody które ich skłoniły do powstania, z oburzeniem odpięrają kłamliwe założenie, jakoby mieli być przez szlachtę i duchownych uwiedzeni i nie dobrowolnie wzięli się do broni. Odezwa ta w stylu prostym i naturalnym ludu wiejskiego ułożona, tem więcej trafi do powszechnego przekonania.
(G. Wr.)

NIEMCY.

Drezno 31 Maja. Na dzisiejszem posiedzeniu drugiej izby dep., Wehner zapytał ministra spraw zagr., czy prawda jest, że rząd pruski wezwał wszystkie rządy niemieckie, a zatem i Saski aby jak można najwięcej sejmów krajowych zwolowały w celu osłabienia i zrównoważenia władzy sejmku narodowego w Frankfurcie. Obecny min. finansów Georgi oświadczył, że przyjemnie jest rządowi dać w tym względzie najzupełniejsze zapewnienie, iż żadnej podobnej noty nie odebrał a i w takim razie nie dałby się obcym powodować wpływom. Deputowani Tyschirner, Küttner i Helbig, zapytali następnie: czy w ogóle wiadomo jest rządowi, izby podobna nota z opuszczeniem może Saksonii była z strony rządu Pruskiego innym przesłana rządowi niemieckim; chociaż bowiem ufają rządowi, izby się nie dał na-

kłonić takowemu wezwaniu, gdyby wszelako ten krok rządu pruskiego potwierdził się, miałby on na celu anarchią i dążność reakcyjną, siejąc w narodzie ziarno niezgody i stawiając przeszkodę jednności niemieckiej. Potrzeba więc dla tego nad tym zastanowić się przedmiotem, aby oświadczyć energicznie, że Stany Saskie nie dadzą się użyć za środki do celów reakcyjnych. Na to powstał nadeszły tymczasem minister stanu v. Pfordten i oświadczył zgromadzeniu, że chociaż jest zwyczajem sejmowym nie odpowiadać zaraz na czynione rządowi interpelacje, nie widzi jednak żadnej przeszkody w oznajmieniu izbie, iż rząd niema żadnej wiadomości o w mowie będącej nocie pruskiego rządu, i posłowi swojemu w Frankfurcie zlecił aby przy właściwej okazji oświadczył, że obecny sejm nadzwyczajny jedynie w celu załatwienia naglących interesów wewnętrznych został zwołanym, i nigdy z ustawodawczym zgromadzeniem niemieckim w kolidacji nie będzie. Dep. Wehner oświadczył, iż na tej odpowiedzi zupełnie poprzestaje. (G. Wr.)

DANIA.

Kopenhaga 1 Czerwca. Duńskie dzienniki donoszą gdyż Rossya żadnego wsparcia w wojsku nie nadesłała, cóż bowiem znaczą 2 fregaty i 2 okręty parowe pod dowództwem W. X. Konstantego pod Kopenhagą stojące? pożyczyla jedynie Rossya 10(?) milionów rubli w srebrze po 3% na koszty prowadzenia wojny. Rossya rozszerza swoje skrzydła Harpii nad mniejszemi i większemi państwami, aby torować drogę swęj zaborczej polityce. Sympatya Szwecyi dla Danii już się w rzeczywistość zdaje zamieniać. (G. Wr.)

Rendsburg 31 Maja. Pomiędzy wojskiem związkowem a Duńczykami zaszła bitwa pod Düppel, w której Niemcy przemagającą siłę Duńczyków ustąpić i cofnąć się musieli. Wogóle wojska związkowe cofają się na całej linii, i już duńczykowie opanowali na nowo Apenrade i Hadersleben. (G. Wr.)

SZWECYA.

Stokholm 26 Maja. W. X. Rossyjski Konstanty, dziś rano odjechał do Kopenhagi. (G. Wr.)

HISZPANIA.

Madryt 25 Maja. Rząd Hiszpański uznał rzeczpospolitą Francuzką, i z postem teje p. Lesseps zawiązał dyplomatyczne stosunki. (G. Wr.)

WŁOCHY.

Państwo Kościelne. Gazetta di Milano z 25 Maja donosi: król Neapolitański wydał rozkaz, aby stojące w Bolonii neapolitańskie wojsko pod generałem Pepe, do Neapolu powróciło. Rozkaz ten spowodował generała Statelle do oświadczenia, iż chce w przyspieszonych marszach do Neapolu powrócić, dla bronięcia konstytucyi, zagrożonej w stolicy królestwa. Generał Pepe powziął zamiar cofnięcia się do Medyolanu. Lecz zaledwie o tém odwołaniu wojska rozeszła się po Bolonii wiadomość, straż obywatelska i wielka część ludności zebrała się przed oknami generała Pepe, wzywając go, aby więcej słuchał głosu ojczyzny, jak głosu zdradzieckiego króla. Nasz dzielny generał był mocno przekonany, że nasi Neapolitańscy bracia do walki przeciw barbarzyńcom (!!!) przeznaczeni, nie odpowiedzą swemu obowiązkowi dla włoskiej ojczyzny i dla ducha czasu, jeżeli będą powolnemi na głos wiarołomnego króla. (G. Wr.)

TURCYA.

Od Moldawskiej granicy 14 Maja. — Wzdłuż Prutu powiększają się massy wojska rossyjskiego. Pod Liwna, 5 stacyj od Jass, zarządzono skoncentrowanie 40,000. Widzimy zbliżające się wypadki, i lękamy się, czy i Multany nie będą teatrem wojny; lecz mamy także nadzieję, iż przez to będzie lepiej, gdyż położenie administracyi krajowej i stan polityczny nie mogą się dłużej utrzymać. (G. Wr.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 5 do dnia 6 Czerwca.

Pfanner Franciszek ob., Patroński Jan, Dziembowski Antoni, Leman Franciszek, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Piasecki Felix ob., Milewski Walenty, do Galicyi.

Doniesienie Urzędowe.

CES. KRÓL. NOTARYUSZ PUBLICZNY

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Zawiadania Publiczność, iż d. 13 Czerwca r. b. i dalszych. w godzinach zwyczajnych w kamienicy pod L. 172 w ulicy kantonnej sprzedawać będzie przez publiczną licytacją srebra, kosztowności, me-

ble, naczyń miedziane, mosiężne, żelazne, i t. d. w spadku po ś. p. X. Antonim Bystrzonowskim Kau. Kated. Krakowskim pozostałe za gotową srebrną monetę.

Kraków d. 3 Czerwca 1848 r.

(1r.)

Marcin Strzelbicki.

Doniesienie prywatne.

Dobra BODZÓW w Galicyi, pół mili od Krakowa, nad Wisłą, mające gospodarstwo płodozmiennie, propinacją, dziesięcinę, kamień wapienny do robót drogowych, jest do

wydzierżawienia od Sgo Jana r. b. 1848. Wiadomość powziąć można w Krakowie pod L. 241 przy ulicy Brackiej.